

Indhold

Side 2

Industrien i Nærum

Side 3

Aktivitetsskemaet

Side 4

Skytteforeningen

Side 5

Asminderød Kirkegård

Side 6

Aggershvide-området

Side 7

Bliv ambassadør

Side 8-9

Herregårdene i Skåne

Side 10

Kastellet

Side 11

Næsseslottet

Side 12

Meddelelser

Side 13-14

Skolereformerne

Side 15

Nyt fra Rudersdal

Museer, Historisk Arkiv

Februar 2015

FRA LOKALHISTORIEN

Historisk-topografisk Selskab for Søllerødegnen

Foto: Niels Peter Stilling

Glimmingehus
se side 8-9 om foredraget
Herregårdene i Skåne
se side 12 om sensommerudflugten,
der også går til Skåne

Redaktion:

Anita Mikkelsen, Ellekrogen 8, 2950 Vedbæk
Lars Bo, Hansen: Husumgade 6.2tv., 2200 Kbh. N

Industrien i Nærum

Tirsdag den 17. februar kl.19.30 i Søllerød Sognegård
Foredrag ved Kaj Elkrog

I slutningen af 1940`erne begyndte Nærum at ændre karakter. På arealerne langs det, der nu er Helsingørmotorvejen, blev der bygget en stribe nye industrivirksomheder, først mindre af vidt forskellig art, senere kendte, store fabrikker som for eksempel "Nærum Nylon" og "Brüel og Kjær".

Det er disse virksomheder og det liv, der blev levet i forbindelse med disse nye arbejdssteder, som Kaj Elkrog vil fortælle om i sit foredrag.

Kaj Elkrog, som er fhv. direktør i Told/Skat, nu formand for Kulturparaplyen i Rudersdal, er i gang med at skrive en artikel til Søllerødbogen for 2015 om ovenstående emne.

Materialet til denne række spændende skildringer om industrien i Nærum har deres baggrund i beretninger fra mange ældre medborgere. Blandt dem en ganske stor del, som i deres arbejdsliv havde været beskæftiget i de mange forskellige virksomheder i Nærum. Det er gennem en projektgruppe knyttet til aktivitetscentret Vangeboled, at etnolog Lotte Laulund og hendes kollega Lizzie Sørensen har indsamlet erindringer fra Nærumvirksomhederne .

Dette materiale og oplysninger fra bogen "Os fra Nærum", udgivet i 2010 af Susanne Viby har været nogle af inspirationskilderne.

Kaj Elkrog fortæller om den opfindsomhed, vovemod og flid, der har præget udviklingen af industrien i Nærum. Det drejer bl.a. om Nærum Nylon, Brüel og Kjær, Flamingo Filmstudie, Dansk Salix Industri, Stearinlysfabrikken Danalys, C.V. Pedersens Silkebåndsfabrik med flere.

Aktivitetsskalendar Foråret 2015

(Arrangementerne er som altid kun for medlemmer, men til foredragene er en gæst velkommen)

Den 17. februar: Industrien i Nærum - se side 2-3

Den 11 marts: Akademisk Skytteforening og Høje Sandbjerg - se side 4 *)

Den 24. marts: Asminderød Kirkegård - se side 5*)

Den 16. april: Aggershvile-området - se side 6*)

Den 23. april: Herregårdene i Skåne - se side 8-9

Den 29. april: Udflugt til Kastellet - se side 10*)

Den 12 maj: Næsseslottet - se side 11*)

Den 27. maj: Generalforsamling - med foredrag om Skodsborg Badesanatorium - se side 12

*) Husk tilmelding, og at melde afbud i tilfælde af forfald
Sekretariatet tlf. 46 11 56 52 /46 11 56 50

Udflugt til Akademisk Skytteforening og Høje Sandbjerg

Onsdag den 11. marts kl.16 - ca. kl.18

Søren P. Petersen, Histtop og Jon Voss, museumsleder Rudersdal Museer

Mødested: Kl. 16.00 på parkeringspladsen ved hjørnet mellem Gammel Holtevejs-Høje Sandbjergvej. **Tilmelding:** Sekr. Birgit Simonsen 46 11 56 52/46 11 56 50

Turen starter med en lille vandretur fra P-pladsen op til Akademisk Skytteforenings øvelsesområde. På vandreturen fortæller vi lidt om områdets historie. Vi får adgang til området og vises rundt af Rune Iversen fra Akademisk Skytteforening. Vi får en kort introduktion til selve lejren og dens funktion i Akademisk Skytteforening og i dansk forsvarssammenhæng fra starten af 1900-tallet til i dag, herunder egnens militærgeografi generelt. Rune Iversen viser os rundt og fortæller om de forskellige mindesten og mindeplader, som er opsat på lejrens område og på Høje Sandbjerg.

Akademisk Skytteforening blev grundlagt 4. april 1861 under indtryk af, at det spændte forhold mellem kongeriget og hertugdømmerne kunne bryde ud i en krig. Skytteforeningen blev stiftet i studentermiljøet ved Københavns Universitet. I forbindelse med tidligere militære kriser havde kongen bedt studenterne om at stille med et korps af træned skytter. Dette skete i 1658, 1659, 1700, 1716. 1801, 1807 og 1848.

Den 22. februar 1915 modtog Akademisk Skytteforening et gavebrev fra Frk. Barfred-Pedersen, hvori hun forærede et stort område ved Høje Sandbjerg til dem. I området indgår selve bjerget, Høje Sandbjerg, hvor der i perioder fra 1801 til 1862 var opstillet en af masterne i den optiske telegraf. Der er offentlig adgang til selve bjerget, hvorimod resten af Akademisk Skytteforenings område er indrettet som en øvelseslejr, der er lukket for offentlig adgang, men som vi ved dette besøg får adgang til.

I 1894 købte fik. Henriette Barfred-Pedersen (Sofie Karoline Henriette Barfred-Pedersen, 1833-1916) en udstykning fra matr. 6 (matrikel fra 1811) i (Gl.) Holte, som fik betegnelsen 6b. Området havde været brugt som overdrevsområde for landsbyen Holte (i dag Gl. Holte).

På grunden og op ad Rude Skov lod hun opføre en sommerresidens, som står der endnu. I et gavebrev af 22. februar 1915 forærede hun den østlige del af ejendommen til Akademisk Skytteforening og den vestlige del til børnehjemmet Betlehem.

Rundvisning på Asminderød Kirkegård

Tirsdag den 24. marts kl. 16.30 - 18.30
Ved historiker Niels Peter Stilling

Registreringen af godt 100 bevaringsværdige gravsteder og gravminder på Asminderød Kirkegård er netop afsluttet og i den anledning fremvises denne enestående kirkegård, der i høj grad er præget af tilhørsforholdet til Fredensborg Slot.

Kirkegården hører til landets smukkeste, og det siger ikke så lidt i Danmark. Når det gælder plejen og vedligeholdelsen af vore kirkegårde, er Danmark førende ikke blot i Europa, men på verdensplan. De dodes haver i Danmark er ikke sørgelige steder, men udtryk for en forfinet kirkegårdskultur.

På Asminderød kirkegård findes gravminder tilbage til 1600- og 1700-tallet, selv om langt de fleste er fra 1800- og 1900-årene. Her ligger kendte personer som balletdanseren Antonie Bournonville, historikeren H. F. Ewald, skuespilleren Michael Rosing og digteren Fr. Paludan Müller. Kirkegården er ved nærmere eftersyn opdelt i en bondeafdeling og en afdeling for det højere

borgerskab tilknyttet slottet. Fredensborgs rolle som landligger- og kulturby afspejler sig også på kirkegården. Og her findes også et af landets mest storslåede mausoleer for handels- og industrifyr-

sten Francis Zachriae (1852-1936), der byggede og ejede landstedet "Paradise" i Fredensborg.

Mødested: ved kirketårnet, Asminderød Kirke. Præstevej 1, Fredensborg
Tilmelding: Sekretariatet ved Birgit Simonsen tlf. 46 11 56 52/46 11 56 50

Tidligere museumsleder på Søllerød Museum, Niels Peter Stilling stod omkring 1990 i spidsen for en arbejdsgruppe, der under Københavns Amtsmuseumsråd gennemførte registreringen af bevaringsværdige gravminder på 30 kirkegårde i amtet. Nu gennemføres et lignende projekt i Fredensborg provstvi med Niels Peter Stilling i spidsen.

(Fotos: Niels Peter Stilling)

Udflugt til Aggershvile-området

Torsdag den 16. april kl. 16.30 - 18.30
Med Søren P. Petersen Histtop og
Jon Voss, museumsleder Rudersdal Museer

Vi benytter denne torsdag aften til en lille vandretur i området omkring Aggershvile og Rolighed. Undervejs fortæller museumsleder Jon Voss og Søren P. Petersen, Histtop, lidt om området og dets historie.

Området har været beboet siden oldtiden, hvilket de mange stenalderboplader ved Vedbæks stenalderfjord beviser. Det samme gælder for flere gravhøje fra bronzealderen. En af disse er Lokeshøj.

I 1724 kom den første landligger, Gregorius Klaumann med frue, Karen Aggers, til området. De kaldte stedet for Aggershvile. Ved Klaumanns død i 1753 skiftede ejendommen ejer for første gang. Aggershviles hovedbygning nedbrændte 1782, hvorefter en ny ejer, Enevold Lugge, opførte den nuværende hovedbygning i 1783. Lugge døde i 1788. Enken, Christiane Holst, blev boende indtil 1808. På den mægtige bronzealderhøj ved kystskrænten opsatte Christiane Holst et monument til minde om sin afdøde søn, Adam Lugge. Lokeshøj er sandsynligvis en sprogforvanskning af Lugges høj. I dag er Aggershvile et børnehjem, Jacob Michelsens Minde, som ejes af Københavns Kommune.

Villa Roligheden, Adolph Larsen

Rolighed blev i 1796 bygget af Carsten Tank Anker. Det var en udstykning fra Aggershvile, Enrum og Sølyst. Han solgte Rolighed 1813. Carsten Tank Anker ejede også Eidsvoll i Norge, hvor den norske uafhængighedserklæring blev underskrevet i 1814. Fra 1855 til 1958 ejedes Rolighed af familien Grøn. Fra 1959-2010 ejedes ejendommen af *Fonden af 28. maj 1948*, der havde til formål at støtte det Konservative Folkeparti. I 2010 blev Rolighed solgt til *A. P. Møller-Mærsk*. I 1882 lod Ludvig Grøn opføre et gravsted, der udefra ligner en gravhøj, men indeholder et mausoleum. Mausoleet og gravhøjen har gennem generationer været slægten Grøns familiegravsted.

Mødested: kl. 16.30 på Parkeringspladsen ved Vedbæk Kirke
Tilmelding: Sekretariatet, Birgit Simonsen, tlf. 46 11 56 52/46 11 56 50

Hvordan bevarer vi vores kulturarv og interessen for den?

Svaret er et stort og aktivt
Historisk-topografisk Selskab

Vi håber, at du er glad for dit medlemskab af Historisk-topografisk Selskab. Glad for de arrangementer, der bliver afholdt, glad for sensommerudflugten, glad for at læse i Søllerødbogen, generelt glad for vores fælles selskabelighed omkring historien og vores egn.

Hvorfor ikke dele denne glæde med andre?

Det er nødvendigt, at vores forening får nye medlemmer for at modvirke naturlig frafald og for at bibeholde en god dynamik i foreningen mellem ung og gammel.

Bliv derfor ambassadør for Historisk-topografisk Selskab.

Nævn vores forening for familie, venner og kollegaer. Fortæl om de glæder vi alle har ved Selskabet og ønsket om at dele disse med mange flere.

Giv et medlemskab som gave, til fødselsdage eller som værtindegave. Det er en anderledes ide. Men modtagerne vil, når de stifter bekendtskab med Selskabet, sikkert finde dets arbejde yderst interessant.

Mund til mund metoden er en af de bedste og mest effektive måder at sprede et godt budskab på - så fra Bestyrelsen skal lyde en opfordring til at fortælle om vores Selskab og fx tage en nabo med til et af vore foredrag.

Vores medlemsbrochure kan I downloade fra vores hjemmeside
www.Histtop.dk

Her står Selskabets mange aktiviteter beskrevet,
og hvorledes man bliver medlem.

Herregårdene i Skåne

Foredrag ved historiker Niels Peter Stilling

Torsdag den 23. april kl. 19.30 i Søllerød Sognegård

Tidligere museumsleder i Søllerød, Niels Peter Stilling, arbejder i disse år på et ambitiøst bogprojekt for Gyldendal under arbejdstitlen **HERREGÅRDENE I DANMARKSHISTORIEN**. Det første bind om herregårdene på Sjælland, Møn og Lolland-Falster udkom i 2014, og i foråret 2015 udkommer bind 2 om Fyns herregårde. Bind 3 om herregårdene i Skånelandene, dvs. Skåne, Halland og Blekinge er under udarbejdelse, og ved aftenens foredrag præsenterer forfatteren for første gang dette projekt, der omfatter over 80 herregårde øst for Øresund.

Især i Skåne ligger herregårdene tæt, og ”de danske herregårde” i Skåne er aftenens tema. Bog og foredrag er bygget op kronologisk omkring de fem hovedepoker i kultur- og arkitekturhistorien: Middelalderen, renæssancen, barokken,

klassicismen og historicismen. Blandt de steder vi skal høre om, er det magiske middelalderlige stenhus, Glimmingehus i det sydøstlige Skåne. Glimmingehus er uden sammenligning Nordens bedst bevarede private middelalderborg, et gennemført autentisk hus. Borgeby ved Lund, hvis rødder går helt tilbage til vikingetiden, og det fine gotiske hus Bollerup ved Simrishamn er andre herreborge fra middelalderen, som vi bliver præsenteret for.

Renæssancens fornemme røde bygninger i fede munkesten er rigt repræsenteret i Skåne: Torup ved Malmø opført i 1540'erne af en adelskvinde med det smukke navn Gørvel Fadersdatter hører til overgangstiden mellem middelalder og renæssance. Svenstorp fra slutningen af 1500-tallet er et andet fornemt renæssancehus med Skånes bedst bevarede herregårdsportal. Rosendal ved Helsingborg er opført i begyndelsen af 1600-tallet i nederlandsk renæssance.

Barokken, der følger med den svenske erobring af Skåne 1658-60 er mindre rigt repræsenteret her i de fattige efterkrigsår, hvor Skåne var lagt øde.

Men Tomarp Kongsgård og det elegante Skabersjö er eksempler på den ny stil. Og så finder man i Skåne et af de prægigste barokanlæg i Norden Öved Kloster, opført i 1760'erne efter den store svenske barokarkitekt Carl Hårlemans tegninger.

Klassicismen og empiretiden er en ny blomstringsperiode. Endnu et tidligt kloster fra den danske tid: Börringe hører til tidens stilrene byggerier, mens omvendt Klågerup egentlig var et smukt klassicistisk anlæg, men desværre delvis ombygget under historicismen af den førende arkitekt inden for stilblandingen: Helgo Zettervall!

Ham kommer vi til at høre en del om i Niels Peter Stillings foredrag. Men også danske arkitekter udfoldede sig øst for Øresund i anden halvdel af 1800-tallet. Historicismen begyndte dog i 1840'erne med den dygtige selv-lærde arkitekt, professor i latin og oldgræsk ved Lunds Universitet, C. G. Brunius: Søvdeborg er et af hans mesterværker fulgt af eleven Jacob Strömbergs Charlottenlund ved Ystad.

Men så kom de danske arkitekter på banen: Marsvinholm (Bindesbøll/Zwingmann), Trollenäs og Trolleholm (Meldahl) og Jordberga (Glæsel). En anden måde at vinde Skåne tilbage på.

Og det er måske netop foredragets pointe: Skåne er en fasttømret del af Danmarkshistorien.

Forfatterens egne fotografier ledsager foredraget i Sognegårdens store sal.

Marsvinholm Foto: Niels Peter Stilling

Rosendal Foto: Niels Peter Stilling

Udflugt til Kastellet

Med guidet omvisning

Onsdag den 29. april kl.17 - 18.30

Vores to guider, Jørgen K. Christensen og Henrik Nielsen, fra Kasteslets Venner & Historiske Samling viser rundt på Kastellet. På en rundvisning hører vi om Kasteslets historie, ser, hvordan soldaterne boede i midten af 1700-årene, føler gysset i Krudttårnet, der blev anvendt som fængsel i starten af 1800-tallet, besøger Den Gamle Arrest fra 1725, og ser cellen, hvor Struensee var fængslet i 1772. Kasteskirken og dens historie indgår i rundvisningen. Kastellet i København er et af Nordeuropas fineste og bedst bevarede fæstningsværker, en fredelig grøn oase midt i en travl storby, og er samtidig et forsvars- og kulturhistorisk mindesmærke, museum, et rekreativt område og ikke mindst en yndet turistattraktion.

Christian 4. påbegyndte anlægget, og Frederik 3. ombyggede det, så det stod klar til brug i 1664. Fæstningen, som da kaldtes Citadellet Frederikshavn og senere Kastellet, tjente med sine høje volde, fremskudte bastioner og to dybe voldgrave som kaserne og var en vigtig del af hele Københavns forsvarsværker frem til midten af 1800-tallet.

I dag anvender Forsvaret overvejende bygningerne som kontorer.

Mødested: kl. 17.00 ved Flagstangen i Kastellet

Tilmelding: Sekretariatet, Birgit Simonsen tlf. 46 11 56 52/46 11 56 50

Vandretur ved Næsseslottet
Jon Voss, museumsleder Rudersdal Museer og
tidl. museumsleder Niels Peter Stilling
Tirsdag den 12. maj kl. 16.30 til ca. 18.30

Næsseslottet set fra øst, ca. 1970

På den forhåbentlig smukke majaften skal vi besøge Næsseslottet og gå i den omgivende park. Næsseslottet, der blev opført i 1782-1783 af Frédéric de Coninck, ligger stadigvæk utrolig smukt i parken, som oprindeligt var en af sin tids enestående romantiske have med lysthuse, grotter, monumenter og med udsigt til Furesøen

Vi mødes foran Næsseslottet, hvor vi begynder turen med en rundvisning i stuetagen af Næsseslottet, hvor vi bl.a. ser indenfor i den gule spisesal, og hvor Niels Peter Stilling vil fortælle om stedet. Herfra fortsættes til den gamle vognport og stald, der nu er nyindrettet til kontorformål.

Turen fortsætter gennem en del af parken, hvor Jon Voss vil fortælle om skoven og parkanlæggets skabelse i 1780'erne ved de Conincks husven Jean Henri Drevon.

Undervejs vil der også blive tid til at dvæle ved et par af parkens vigtigste monumenter, hvis placering i Danmarkshistorien vil blive udredet af Niels Peter Stilling.

Der er således tale om en kombineret natur- og kulturhistorisk tur ved Furesøen.

Mødested: foran Næsseslottet kl. 16.30

**Tilmelding: Sekretariatet,
Birgit Simonsen**

tlf. 46 11 56 52/46 11 56 50

*Næsseslottet, set fra Luknam/Kaninholmen,
oktober 1997*

Historisk-topografisk Selskab For Søllerødegne

BESTYRELSEN

efter generalforsamlingen 2014

Formand	Etnolog Anita Mikkelsen
Sekretær/Næstformand	Civilingeniør Søren P. Petersen
Kasserer	Konsulent Verner Hylby
Redaktør	Museumskonsulent PhD Niels Peter Stilling
Øvrige Bestyrelses- medlemmer	Etnolog MK Birgitte Scherning Povlsen Arkivar Morten Trommer Direktør/rådgivende ingeniør Carl Steen Berggreen Ingeniør Jan Britze Menighedsrådsformand Georg Lund Arkivleder Lars Bo Hansen Lærer Sanne Rud
Suppleant	Arkitekt Steen Pedersen

Sensommerudflugten 2015

Den 6. september vil gå til Skåne

Herregårde, kirker og oldtidsminder.

Tilmelding begynder på generalforsamlingen

Selskabets ordinære Generalforsamling

Den 27. maj kl. 19.30 i Søllerød Sognegård

Dagsorden ifølge vedtægterne

Efter generalforsamlingen fortæller Anders Bang Lodahl om Skodsborg

Anders Lodahl er Phd studerende og arbejder med Skodsborg Badesanatorium, der blev oprettet i 1898 af Dr. Carl Ottosen, som en forpost for adventisternes og Dr. J. H. Kelloggs ideer om sundhed gennem vegetarisk kost og behandlinger med lys, luft og vand. I løbet af 20 år voksede sanatoriet i omfang og spredte sig til en hel hvid by. Snart brystede man sig af at have Nordens største kursted. I foredraget skal vi både se på hvilke ideer om sundhed og hvilke behandlinger, der blev praktiseret på sanatoriet, og på forholdet til det øvrige samfund i Skodsborg.

Skoleloven 200 år - reformer af skolen siden 1814

Frederik d. 6's skolelov fra 1814

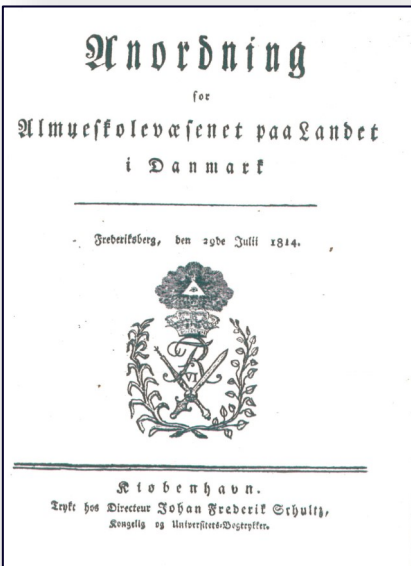
I år fejrer vi 200-året for indførslen af den almindelige skolepligt i Danmark. Med Frederik d. 6's skolelov fra 1814 skulle alle børn mellem 7 og 14 år modtage undervisning i læsning og skrivning, i regning og kristendomsundervisning. Desuden skulle børnene lære om fædrelandshistorie, geografi, naturlære, naturhistorie og om landets love i læsebogen.

Skolepligten var ikke helt ny dengang. Allerede Christian d. 6s skolelov fra 1736 bestemte, at alle børn skulle modtage undervisning som forberedelse til konfirmationen. De skulle lære at læse, så de kunne læse bibelen.

Med skoleloven af 1814 blev formålet med undervisningen ikke kun at indføre børnene i den lutherske tro – de skulle også rustes til at indgå i samfundslivet som oplyste borgere.

Og i modsætning til tidligere, skulle skolegangen fra 1814 være gratis for alle.

Før skoleloven af 1814: Prinsesseskolerne i Søllerød sogn

Prinsesseskolerne i Søllerød blev grundlagt i 1721 af Frederik den 4.s søster, prinsesse Sophie Hedevig. Hun grundlagde dette år 5 skoler ved sine godser, Dronninggård og Frederiksdal, som lå i henholdsvis Søllerød og Lyngby sogne. Skolerne blev kongelige skoler med en fælles kongelig fundats. Der blev grundlagt 3 skoler ved Dronninggård: Øverød-Søllerød, Nærum og Trørød samt 2 ved Frederiksdal: Virum og Bagsværd.

Forarbejdet til fundatsen blev begyndt allerede i efteråret 1720 af den skolekommission, prinsessen nedsatte. Hun blev hermed initiativtager til det nyordnede skolevæsen i Søllerød Sogn.

De 5 skoler var blandt de mange skoler, der blev grundlagt på denne tid. Alene kongen, Frederik den 4., oprettede 240 skoler på kronens ryttergodser rundt omkring i landet. Alle skolerne var stærkt præget af pietismen.

Der eksisterede allerede skoler i Søllerød, Nærum og Trørød, som var opstået ud fra bøndernes egne foranstaltninger, og hvor børnene blev sendt hen,

Indledning til Fr.6's lov

når der kunne afses tid til det i forhold til arbejdet i landbruget.

I de nye Prinsesseskoler blev der lagt stor vægt på skoleholdernes kristelige dyder, men knapt så meget på deres uddannelse og mestring af det danske sprog.

Almue- og borgerskoler i 1800-tallet i Søllerød og Birkerød sogne

Med den nye skolelov i 1814 blev det i Søllerød Sogn nødvendigt for den daværende skolekommission at inspicere kommunens skoler for at sikre, at de levede op til lovens krav. Skolebygningerne i Nærum og Øverød-Søllerød skoledistrikt viste sig at være så forfaldne, at det blev nødvendigt at bygge helt nye skoler, hvorimod bygningen i Trørød kunne istandsættes.

Den daværende Øverød skole, som dækkede både Øverød og Søllerød, menes at have ligget på Søbakkevej, men blev senere flyttet op i Øverød by. Ravnsnæs skole i Birkerød Sogn var en af Frederik den 4.s ”Rytterskoler”. Disse skulle være almueskoler for alle børn mellem 5 år og konfirmationen. Skolen blev bygget i 1724, og efter den nye skolelov af 1814 var det Birkerød Sogns første offentlige skole. I 1860’erne fandt man frem til, at skolen var blevet for lille og utidssvarende. Resultatet blev, at man i stedet i 1864 fandt en egnet bygning i Høsterkøb, ”Ludvigsborg”, som lå på Nedenomsvej. Bygningen blev derfor overtaget af Birkerød Sogn til indretning af skole for den østlige del af sognet. Den første skole i selve Birkerød by blev oprettet i starten af 1800-tallet af præsten ved Birkerød Kirke.

Fra almue- og borgerskoler til enhedsskole: Folkeskoleloven af 1899

Med folkeskoleloven af 1899 skulle forskellene i undervisningen på land og by fjernes. Alle børn i Danmark skulle derefter have ret til den samme undervisning – folkeskolen skulle være en enhedsskole. Men der var fortsat forskel på de krav, der blev stillet til skoler i byer og på landet. Omkring år 1900 havde de allerfleste lærere en læreruddannelse fra seminariet. Fra 1860erne havde kvinder opnået ret til at tage en lærereksamen – men det var først fra 1903, at kvinder fik ret til at gå i gymnasiet.

Birkerød og Søllerød kommuner oplevede omkring år 1900 en stor befolkningstilgang. Det var kommunens opgave at sørge for gode og tidssvarende skolebygninger til kommunens børn. Omkring århundredskiftet blev de første større, moderne kommuneskoler bygget i området. Alle skolerne fra denne periode var solide, røde murstensbygninger i fulde to etager med moderne faglokaler, store vinduer og lyse lokaler.

Fra den sorte skole til rundbordspædagogik og åbne klasserum

I 1958 indførtes detaljerede læseplaner, som var ens for alle skoler i landet: Nu skulle alle skolebørn i Danmark lære det samme i folkeskolen, uanset om de kom fra skoler i by eller på landet – om de gik på privatskoler eller på kommuneskoler.

I 1966 blev fysisk afstraffelse forbudt i skolerne.

I 1972 udvidedes den almindelige skolepligt fra 7 til 9 år.

Efter år 2000 er grundskolen blevet 10-årig med obligatorisk børnehaveklasse og ni klassetrin.

70’ernes folkeskole var stærkt præget af tidens opgør med autoriteter og ”den sorte skole”. Nyere pædagogiske ideer slog igennem, som lagde vægt på projektarbejde, kreative fag og kritisk refleksion.

Disse ideer er ført videre i de seneste års moderne pædagogik: Fra den lærercentrerede traditionelle skole, hvor læreren underviser, mens eleverne lytter og bliver ”hørt” i dagens lektie, rykker vi frem mod det ”demokratiske klasserum”, hvor eleven har et medansvar for planlægning og organisering af sin egen læring.

Siden Frederik d. 6’s lov har skolens udvikling afspejlet udviklingen frem mod informati-
onssamfundet. Nye fag føjedes med tiden til, læseplaner og pædagogiske metoder ændredes – sidst med skole-reformen af 2013, hvor læring ikke nødvendigvis skal foregå i et klasse-lokale, og hvor et af elevernes vigtigste redskaber i læringsprocessen i Rudersdal kommune er en Ipad koblet til Internettet.

NYT FRA RUDERSDAL MUSEER

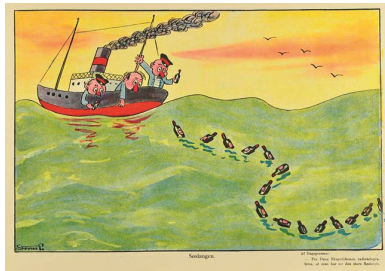
MODTSGÅRDEN. Særudstilling fra 31. januar – 23. august 2015:

SKÅL! Dansk alkoholkultur i fest, fællesskab og fordærv

En udstilling om alkoholens mangfoldige kulturhistorie fra de tidligste tider:

Vikingerne mjød, bøndernes druk og adelens umådeholdne drikkevaner, borgerskabets selskabelighed med dyre vine og cognac og likør til kaffen.

Værtshusliv - de meget forskellige kroer, beværtninger og restauranter, der gennem tiden har været i lokalområdet, samt hvad vi har i dag. Produktionen af de alkoholiske drikke: Den danske akvavit, der som en af de eneste former for spiritus er beregnet til at drikke til mad. Øllet fra oldtid over bondegårdenes ølbrygning og senere tiders storproduktion. Hjemmebrænderi og historien om whiskybæltet, sjusser og shots - samt afholdsbevægelsen og bagsiden af medaljen: Alkoholens skadevirkninger.

Udlånt af Storm P. Museet - Foto Ole Tage

Mothsgårdens hovedbygning er som bekendt under restaurering – der er lagt nyt tegltag og de indvendige arbejder er i fuld gang – eksempelvis er hovedparten af rummene nu blevet malet med farver, der er autentiske i forhold til de farvetrætter, som er blevet fritlagt ved farvearkæologiske undersøgelser. Hovedbygningen forventes at stå færdig i foråret 2015.

Vedbækfundene

I skolernes vinterferie uge 7 fra lørdag d. 7. februar til og med søndag d. 15. februar er der som sædvanligt vinterferieaktiviteter for børn i alle aldre på Vedbækfundene. Se mere på museets hjemmeside.

www.museer.rudersdal.dk

Historisk Arkiv

100 året for kvindernes valgret - se Historisk Arkivs udstilling .

Udstillingen biografere i lyd, tekst og fotos seks markante kvinder, der på hver deres måde har præget og sat deres aftryk på vores kommunes historie.

Udstillingen kan ses på reposen uden for Hovedbiblioteket i Birkerød fra 8. marts til og med maj måned.

Jytte Hilden: ”99 lyserøde elefanter”. Vi fejrer 100-års-jubilæet for danske kvinders stemmeret med et debatforedrag ved Jytte Hilden. Som medforfatter til udgivelsen ”99 lyserøde elefanter”, har Hilden stor indsigt i, hvordan danske kvinders engagement, vilje og flid har været med til at ændre historien for os alle. Hør om kvinder, der stillede krav til samfundet og lærte koden til den politiske debat, og vær med til at debattere kvinders rolle og status nu til dags. Onsdag 25. marts kl. 19-21 Hovedbiblioteket i Birkerød. Tilmelding på nedenstående.

<https://rudbib.dk/arrangementer/voksne/jytte-hilden-99-lyseroede-elefanter>

“B”

Afsender:
Historisk-topografisk Selskab
for Søllerødeggen
Rudersdal Museer,
Biblioteksalléen 5
2850 Nærum

År 2015

Returneres ved varig adresseændring

Nye medlemmer til Historisk-topografisk Selskab?

Kender du nogen, som interesserer sig for vores lokale historie og bevaringen af kommunens kulturhistoriske værdier? Giv vedkommende et medlemskab som gave.

Indmeldelse i Historisk-topografisk Selskab for Søllerødeggen

kan ske ved at ringe til sekretariatet på Rudersdal Museer tlf. 46 11 56 52
- sende en mail til museum@rudersdal.dk - eller gå ind på www.histtop.dk
Husk at opgive navn - adresse - tlf. - og e-mail
(Årligt kontingent fra 1/1 2015 er 250 kr. – incl. Søllerødbogen)